

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **V. C T.**, , zastoupeného Mgr. Ivo Šotkem, advokátem se sídlem Olomouc, Ostružnická 6, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 12. 2016, č. j. 61 Az 24/2016-25, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě svým rozsudkem ze dne 20. 12. 2016, č. j. 16 A 24/2016 - 25, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2016, č. j. OAM-151/ZA-ZA11-HA11-2016, kterým žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že je podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon azylu“), nepřijatelná, a že se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností, v jejímž závěru požádal ve smyslu § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 73 téhož zákona, o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti. V rámci dodatečného odůvodnění své žádosti stěžovatel uvádí, že pokud by zdejší soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek, utrpěl by stěžovatel újmu, která by byla výrazně vyšší než újma, která by přiznáním odkladného účinku hrozila jiným osobám. Tuto újmu spatřuje v nemožnosti návratu do České republiky, pokud by jeho kasační stížnosti nakonec bylo vyhověno. Stěžovatel dále uvádí, že se nachází v tíživé ekonomické situaci, kdy nedisponuje finančními prostředky na úhradu cestovních nákladů spojených s návratem do vlasti, a proto nelze předpokládat, že bude v budoucnu disponovat finančními prostředky k opětovnému odjezdu z vlasti zpět do České republiky. Kromě toho se obává ohrožení svého života ze strany věřitelů, kterým nesplácí poskytnuté půjčky. Co se týče možné újmy jiných osob, její vznik stěžovatel vylučuje.

Na území České republiky žije řádně od roku 1988 a celou dobu spolupracoval se správními orgány. Závěrem stěžovatel odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 1 Azs 160/2011 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z <http://www.nssoud.cz>), které připouští ve věcech týkajících se správního vyhoštění (tedy ve věcech sice odlišných, přesto s týmiž dopady pro účastníka) přiznání odkladného účinku i tehdy, nejsou-li ze strany navrhovatele uváděna dostatečná skutková tvrzení. Konečně trvá stěžovatel na tom, že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, přičemž žalovaný tuto skutečnost ani netvrdil, ani neprokázal, byť břemeno důkazní dopadá podle ustálené judikatury na něj (viz usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. 52 Ca 9/2003).

Žalovaný navrhl zamítnutí uvedeného návrhu. Setrvává na názoru, že účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu pro stěžovatele nepředstavují nenahraditelnou újmu. Poukazuje dále na výjimečné použití tohoto institutu a zdůrazňuje, že právo na soudní ochranu před případným vycestováním stěžovateli upřeno nebude, neboť jeho osobní účast před soudem umožňuje ustanovení § 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, a nadto je stěžovatel v řízení před Nejvyšším správním soudem povinně zastoupen advokátem, který bude jeho zájmy náležitě hájit a se kterým může být v kontaktu, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení a poskytovat mu potřebnou součinnost.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. platí, že *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

Po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v daném případě naplněny nejsou.

Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku reflektuje jednak hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán) s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán). K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li, že újma stěžovatele, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku, by byla nepoměrně větší případné újme jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno.

Stejnou měrou pozornosti je ovšem třeba reflektovat fakt, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá dočasně Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tento postup proto musí být vyhrazen pouze pro výjimečné případy.

Důvody možného vzniku *nepoměrně větší újmy* stěžovatele oproti jiným osobám jsou přitom vždy subjektivní, závislé zásadně na osobě a situaci stěžovatele. Z právě uvedeného plyne, že stěžovatel nese také břemeno tvrzení; očekává se tak od něj uvedení konkrétních

pokračování

a relevantních tvrzení a podrobné rozvedení, v čem konkrétně tuto možnou újmu spatřuje a jakou intenzitu případná újma má (srov. například usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2013, č. j. 45 A 4/2013 – 29, publikované pod č. 2852/2013 Sb. NSS).

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda by případné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (tedy sistace účinků napadeného rozsudku krajského soudu) vůbec mohlo vyvolat důsledek, o který stěžovatel tímto návrhem usiluje, tedy existenci legálního oprávnění setrvat na území České republiky do doby skončení řízení před zdejším soudem. Obecně platí, že žadatel o mezinárodní ochranu neztrácí toto své postavení ani po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany [§ 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu], neboť podání žaloby je obvykle *ex lege* spojeno se sistací účinků azylového správního rozhodnutí (§ 32 odst. 2 věta první zákona o azylu). Za této situace má takový žadatel podle § 3d odst. 1 věty první před středníkem citovaného zákona i nadále právo setrvat na území a jeho pobytový režim se tak neposouvá do režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Pravomocným rozhodnutím soudu o žalobě sice cizinec postavení žadatele o mezinárodní ochranu ztrácí, podá-li ovšem proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost, je s tímto podáním opět *ex lege* spojen odkladný účinek, přiznával-li zákon odkladný účinek již předcházející žalobě (§ 32 odst. 5 zákona o azylu). Za této situace je pak cizinec oprávněn požádat o strpění na území, ve smyslu ustanovení § 78b odst. 4 zákona o azylu.

Z hlediska procesního je nicméně třeba zdůraznit, že v nyní posuzované věci s podáním žaloby proti rozhodnutí žalovaného nebyl spojen odkladný účinek přímo ze zákona (viz § 32 odst. 2 zákona o azylu) a krajský soud správnímu rozhodnutí k žádosti stěžovatele odkladný účinek nepřiznal. Odkladný účinek kasační stížnosti přitom může vést toliko k sistaci účinků napadeného rozsudku krajského soudu o zamítnutí žaloby, a nemůže tedy bez dalšího ovlivnit stále trvající právní účinky správního rozhodnutí. Za této situace proto pro stěžovatele přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti relevantní smysl nemá. Z tohoto důvodu se proto Nejvyšší správní soud již nezabýval další argumentací stěžovatele.

Co se týče okrajové poznámky, dle které by stěžovatel měl mít možnost setrvat na území České republiky do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o jeho kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud pro úplnost odkazuje na své usnesení ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015 - 32, podle kterého *„návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu nelze vyhovět, opírá-li se pouze o obecnou argumentaci právem na spravedlivý proces (právo osobně se účastnit řízení a být v úzkém kontaktu se svým zástupcem), aniž by zde byly další, individualizované a závažné okolnosti, které mimořádně vyloučení účinků pravomocného správního rozhodnutí odůvodňují“*. Ačkoli se toto rozhodnutí týkalo jiného typu řízení v oblasti cizineckého práva, zdejší soud nepochybuje, že v něm vyslovené závěry lze přiměřeně vztáhnout i na řízení azylové.

Při vědomí, že obě podmínky uvedené v § 73 odst. 2 s. ř. s. musí být splněny kumulativně, a za situace, kdy jedna podmínka pro přiznání odkladného účinku očividně naplněna není, neboť účinky kasační stížnosti napadeného rozsudku nemohou pro stěžovatele znamenat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., je již bezpředmětné zabývat se druhým kritériem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tedy zkoumat, zda by přiznání odkladného účinku nekolidovalo s důležitým veřejným zájmem.

Z uvedených důvodů proto zdejší soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Současně upozorňuje, že nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2017

Mgr. Radovan Havelec v. r.
předseda senátu